UKD 615 475

URZĄDZENIA, SPRZĘT I NARZĘDZIA MEDYCZNE ORAZ ORTOPEDYCZNE	NORMA BRANŻOWA Sprzęt medyczny Spirometr typ Barnes	BN-72 5959-01 Grupa katalogowa XIV 21 [1]

1 WSTĘP

1 1 Przedmiot normy Przedmiotem normy jest spirometr typ Barnes, uzywany do pomiaru pojemnosci wydechowej płuc

1 2 Normy związane

PN-66/C-81521 Wyroby lakierowe Badanie odpornosci powłok lakierowych na zmatowienie i spęcherzenie pod wpływem działania wody Oznaczanie nasiąkliwosci

PN-64/C-81531 Wyroby lakierowe Proba przyczepnosci powłok lakierowych

PN-69/C-81528 Wyroby lakierowe Oznaczanie elastycznosci powłok lakierowych przez zginanie

PN-66/C-89200 Rury z nieplastyfikowanego polichlorku winylu Wymiary

PN-67/H-04605 Badanie metalowych powłok ochronnych Oznaczanie grubosci powłok metodami niszczącymi

PN-71/H-86020 Stal odporna na korozję (nierdzewna i kwasoodporna) Gatunki

PN-67/H-87025 Mosiądz do przerobki plastycznej Gatunki

PN-68/H-88026 Stopy aluminium do przerobki plastycznej Gatunki

PN-69/H-92121 Blacha cienka stalowa do tłoczenia

PN-64/H-97006 Powłoki ochronne metalowe na wyrobach stalowych Elektrolityczne powłoki niklowe jednowarstwowe i wielowarstwowe

PN-63/H-97009 Powłoki ochronne metalowe na wyrobach mosiężnych Elektrolityczne powłoki niklowe i niklowo-chromowe

PN/N-03010 Statystyczna kontrola jakosci Losowy wybor sztuk do probek

PN-70/O-79401 Opakowanie kartonowe i tekturowe Pudełka Wspolne wymagania i badania

PN-70/Z-06050 Sprzęt medyczny Meble oraz urządzenia zabiegowe i pomocnicze Ogolne wymagania i badania

BN-68/6115-24 Emalie Pololak

[1] Symbol wg SWW 0971-222

2 OZNACZENIE

SPIROMETR TYP BARNES BN-72/5959-01

3 WYMAGANIA

3 1 Główne wymiary w mm wg rysunku na str 2

3 2 Odchyłki głównych wymiarów powinny byc zgodne z odchyłkami podanymi w dokumentacji technicznej wytworcy

3 3 Wyszczególnienie głównych części i materiał

Tablica 1

Nr części na rysunku	Nazwa części	Materiał
1	Podstawa osłony	blacha stalowa wg PN-69/H-92121
2	Pokrywa osłony	
3	Płaszcz osłony	
4	Dno miecha	
5	Pokrywa miecha	
6	Rura dolotowa	aluminium wg PN-68/H-88026
7	Rurka elastyczna	tworzywo bezbarwne lub o zabarwieniu kremowym
8	Ustnik	do jednorazowego uzytku — tektura, do wielokrotnego uzytku — szkło, dopuszcza się stosowanie winiduru wg PN-66/C-89200 lub innego tworzywa o podobnych właściwosciach

Osrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Medycznej ORMED
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Sprzętu Optycznego i Medycznego dnia 18 grudnia 1972 r jako norma obowiązująca w zakresie produkcji od dnia 1 lipca 1973 r (Dz Norm i Miar nr 12/1973 poz 36)

WYDAWNICTWA NORMALIZACYJNE 1973 Wpływ do WN 22 01 73 Oddano do składu 8 03 73 Cena zł 2 40
Druk ukonczono w maju 73 Obj 0 60 a w Nakład 700+50 egz Typo Łódź zam 325/73

cd tabl 1

Nr części na rysunku	Nazwa części	Materiał
9	Wskaznik	aluminium wg PN-68/H-88026
10	Uchwyt	stal 2H13 lub 1H13 wg PN-71/H-86020
11	Hamulec	mosiądz M58 wg PN-67/H-87025 lub stal wg PN-69/H-92121
12	Miech	tworzywo sztuczne
—	Pozostałe części	wg dokumentacji technicznej wytworcy

3 4 Wykonanie Podstawa osłony *1*, dno miecha *4*, pokrywa miecha *5*, pokrywa osłony *2* — tłoczone

Płaszcz osłony *3* — zwijany z blachy i spawany punktowo na zakładkę Podziałka i cyfry na wskazniku *9* — wytłaczane

Pozostałe części — zgodnie z dokumentacją techniczną wytworcy Ostre krawędzie zatępione

3 5 Powłoki ochronne Części spirometru powinny byc pokryte następującą powłoką

— lakierowa — emalia melaminowa wg BN-68/6115-24 barwy kosci słoniowej lub innej uzgodnionej z odbiorcą

Pozostałe wymagania powinny byc zgodne z PN-70/Z-06050 p 3 7 4—3 7 9,

— metalowa — niklowa (Ni) w grupie L — części stalowe wg PN-64/H-97006, części mosiężne wg PN-63/H-97009 Widoczne zewnętrzne części pokryte metalową powłoką ochronną w złozonym spirometrze powinny byc w odmianie p lub b, pozostałe powierzchnie mogą byc w odmianie m Pozostałe wymagania powinny byc zgodne z PN-70/Z-06050 p 3 6 6 Rodzaj powłoki na poszczegolnych częściach powinien byc zgodny z dokumentacją techniczną wytworcy

3 6 Działanie

3 6 1 Szczelność spirometru Miech wraz z połączonymi z nim elementami powinien byc szczelny, aby zmiana objętosci w ciągu jednej minuty nie przekraczała 100 cm³

3 6 2 Wskaźnik powinien przesuwac się bez skokow i zahamowan Po zwolnieniu hamulca wskaznik powinien opadac pod własnym ciężarem Osiągnięcie położenia zerowego z dokładnoscią ±100 cm³ powinno byc mozliwe po nacisnięciu wskaznika

Na wskazniku powinna byc naniesiona podziałka co 100 cm³

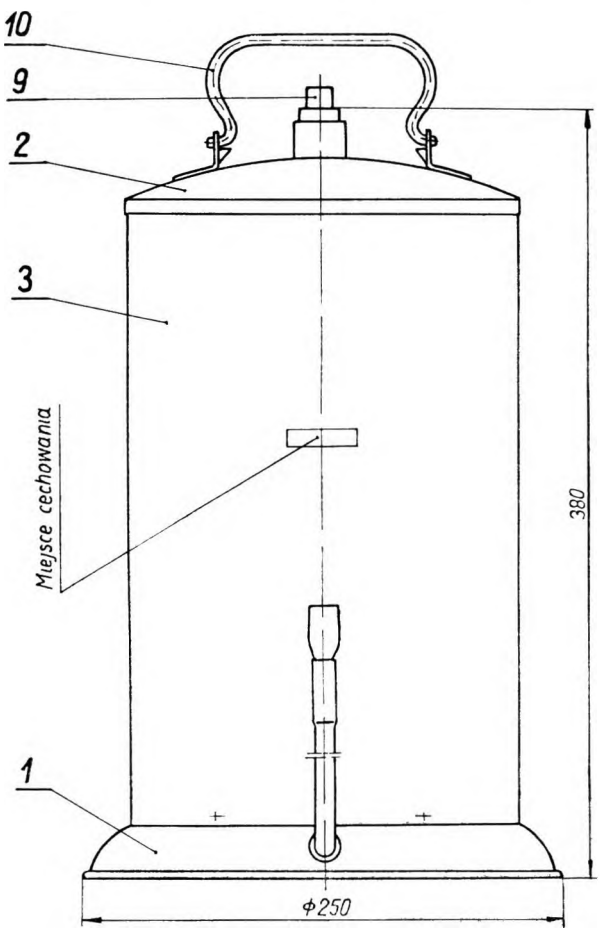

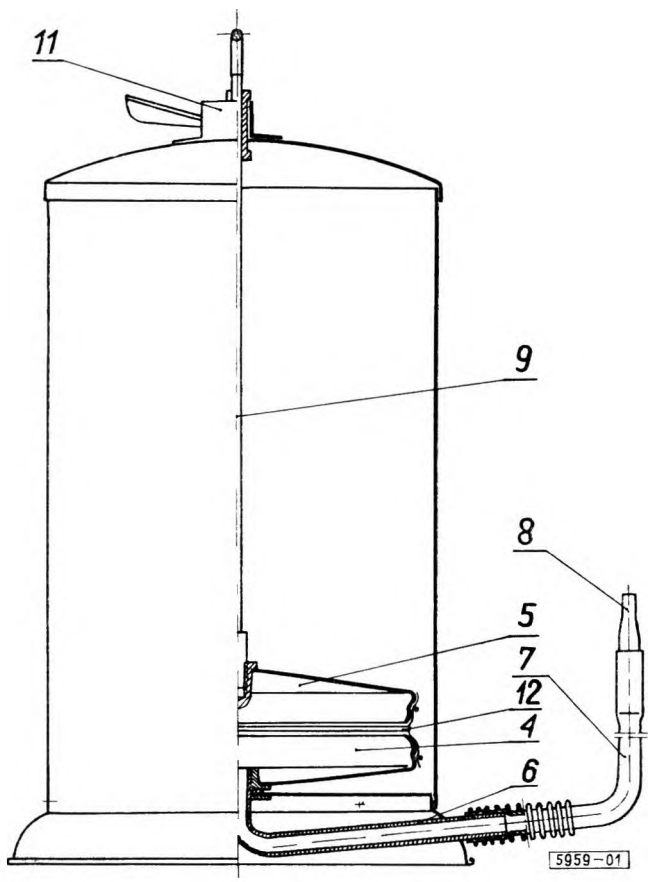

3 6 3 Hamulec powinien automatycznie zabezpieczac wskaznik przed opadaniem po odjęciu od ustnika zrodła cisnienia

Dopuszcza się opadanie wskaznika o dwie podziałki do momentu zahamowania Konstrukcja hamulca powinna umozliwiac jego wyłączenie w celu wypuszczenia powietrza

3 6 4 Dokładnosć wskazań oraz pojemnosć całkowita Wskazania spirometru powinny byc zgodne z rzeczywistą pojemnoscią powietrza, wtłoczoną do spirometru z dokładnoscią ±200 cm³

Pojemnosc całkowita spirometru powinna wynosic 7000 cm³

3 7 Cechowanie Na spirometrze powinny byc umieszczone w sposob trwały wyrazny i estetyczny, co najmniej następujące dane

a) nazwa lub znak wytworni,

b) oznaczenie wg rozdz 2,

c) wartosc przeciętnej pojemnosci płuc wg tabl 2

Tablica 2

	Przeciętna pojemnosc płuc, cm³		Wzrost cm
	płec męska	płec zenska	
Dzieci	1450	1250	115
	1500	1350	120
	1600	1450	125
	1750	1650	130
	1900	1750	135
	2100	2100	140
	2450	2300	145
	2600	2400	150
	3000	2650	155
	3200	2900	160
	3400	3000	165
Dorosli	2400	1600	140
	2700	1800	145
	3000	2000	150
	3400	2200	155
	3800	2500	160
	4200	2800	165
	4600	3200	170
	5000	3400	175
	5400	3600	180
	5800	3800	185
	6300	4100	190

4 PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

Spirometr bez rury elastycznej i ustnika nalezy owinąc w papier i następnie pakowac w pudło z tektury falistej trzywarstwowej wg PN-70/O-79401

Do pudła nalezy włozyc owinięte w papier dodatkowe następujące częsci wyposazenia

— ustnik — 4 sztuki,

— miech — 2 sztuki,

— rurka elastyczna — 1 sztuka

Pudło z zawartoscią powinno byc oklejone tasmą papierową

Pudło ze spirometrem powinno stanowic jednoczesnie opakowanie transportowe

Pozostałe wymagania zgodnie z PN-70/Z-06050

5 BADANIA

5 1 Program badań

5 1 1 Badania pełne obejmują

a) sprawdzenie opakowania (rozdz 4),

b) sprawdzenie materiału (3 3),

c) sprawdzenie organoleptyczne (3 4, 3 5, 3 6 2, 3 6 3 i 3 7),

d) sprawdzenie wymiarow (3 1 i 3 2),

e) sprawdzenie grubosci powłok ochronnych metalowych (3 5),

f) sprawdzenie własnosci powłok ochronnych lakierowych (3 5),

g) sprawdzenie szczelnosci (3 6 1),

h) sprawdzenie dokładnosci wskazan oraz pojemnosci całkowitej (3 6 4)

Badania pełne nalezy wykonywac co najmniej raz na rok oraz przy kazdej zmianie stosowanych materiałow i metod technologicznych lub konstrukcyjnych, mogących miec wpływ na wyniki badan, a takze w przypadkach spornych

5 1 2 Badania niepełne obejmują badania podane w 5 1 1 a)—e), g) i h) oraz sprawdzenie zaswiadczenia z ostatnio przeprowadzonych badan pełnych

Badania niepełne nalezy wykonywac przy odbiorze kazdej partii spirometrow

5 2 Pobieranie próbek

5 2 1 Pobieranie próbek do badań pełnych Do badan wg 5 1 1 nalezy pobrac 3 spirometry

5 2 2 Pobieranie spirometrów Do badan wg 5 1 2 nalezy pobrac probkę o licznosci zaleznej od licznosci przedstawionej do badan partii spirometrow zgodnie z tabl 3

Tablica 3

Licznosc partii sztuk	Licznosc probki sztuk	Największa dopuszczalna łączna liczba sztuk niedobrych w probce
do 63	5	1
64— 160	15	2
161— 400	25	3
401—1000	40	5

5 2 3 Sposób pobierania próbek Probki nalezy pobierac w sposob losowy na slepo zgodnie z PN/N-03010

5 3 Opis badań

5 3 1 Sprawdzenie opakowania nalezy przeprowadzic zgodnie z PN-70/Z-06050

5 3 2 Sprawdzenie materiału polega na sprawdzeniu zaswiadczenia materiałowego wytworcy, okreslającego rodzaje materiałow uzytych do produkcji badanej partii spirometrow

5 3 3 Sprawdzenie organoleptyczne nalezy przeprowadzic nieuzbrojonym okiem i przez manipulację spirometrem

5 3 4 Sprawdzenie wymiarów nalezy przeprowadzic za pomocą przyrządow pomiarowych i szablonow, zapewniających wymaganą dokładnosc

5 3 5 Sprawdzenie grubości powłok ochronnych metalowych W przypadku badan niepełnych polega na sprawdzeniu zgodnosci danych zawartych w zaswiadczeniu wytworcy z wymaganiami normy W przypadku badan pełnych lub w przypadkach spornych sprawdzenie grubosci powłoki nalezy przeprowadzic metodą kroplową wg PN-67/H-04605 lub metodami nieniszczącymi o dokładnosci do $\pm 20\%$

5 3 6 Sprawdzenie własnosci powłok ochronnych lakierowych nalezy przeprowadzic następująco

a) sprawdzenie elastycznosci — wg PN-69/C-81528,

b) sprawdzenie przyczepnosci — wg PN-64/C-81531,

c) sprawdzenie odpornosci na zmatowienie, spęcherzenie i nasiąkliwosc — wg PN-66/C-81521

5 3 7 Sprawdzenie szczelności Nalezy napełnic spirometr powietrzem do maksymalnej pojemnosci, następnie zamknąc dopływ powietrza, zwolnic hamulec i sprawdzic zmianę położenia wskaznika w ciągu jednej minuty

5 3 8 Sprawdzenie dokładnosci wskazań oraz pojemnosci całkowitej W przypadku badan niepełnych polega na sprawdzeniu zgodnosci danych zawartych w zaswiadczeniu wytworcy z wymaganiami normy W przypadku badan pełnych lub w przypadkach spornych sprawdzenie dokładnosci wskazan oraz pojemnosci całkowitej nalezy przeprowadzic za pomocą przyrządu pomiarowego

5 4 Ocena wyników badań

5 4 1 Spirometr dobry Badany spirometr nalezy uznac za dobry, jezeli spełnia wszystkie wymagania sprawdzone na podstawie badan podanych w 5 1 1 b)—h) w przypadku badan pełnych lub 5 1 1 b)—e), g) i h) — w przypadku badan niepełnych

5 4 2 Spirometr niedobry Badany spirometr nalezy uznac za niedobry, jezeli nie spełnia chocby jednego wymagania sprawdzonego na podstawie badan podanych w 5 1 1 b)—h) w przypadku badan pełnych lub 5 1 1 b)—e), g) i h) — w przypadku badan niepełnych Spirometr nie spełniający chocby jednego z wymagan, nie powinien byc badany na pozostałe wymagania

5 4 3 Ocena wyników badań pełnych Wyniki badan pełnych nalezy uznac za zgodne z wymaganiami normy, jezeli wszystkie spirometry pobrane do badan są dobre

5 4 4 Partia zgodna z wymaganiami normy Badaną partię spirometrow nalezy uznac za zgodną z wymaganiami normy, jezeli

— w zaswiadczeniu wytworcy stwierdzono, ze wynik ostatnio przeprowadzonego badania pełnego jest pozytywny,

— opakowanie badane wg 5 3 1 jest zgodne z wymaganiami normy,

— wszystkie badane sztuki są dobre

5 5 Zaświadczenie o wynikach badań Wytworca jest zobowiązany przedstawic na ządanie zamawiającego zaswiadczenie, stwierdzające zgodnosc wykonania partii spirometrow z wymaganiami normy

KONIEC

INFORMACJE DODATKOWE do BN-72/5959-01

Niniejsza norma zastępuje ZN-66/MZ-A7-F8-50004 Aparaty medyczne Spirometr typ Barnes

1 W punkcie 1 2 dopisuje się

PN-67/C-89209 Węże z uplastycznionego polichlorku winylu

PN-73/N-03021 Statystyczna kontrola jakości Kontrola odbiorcza według oceny alternatywnej Plany badania

2 W punkcie 3 3, w tabl 1, w poz 7, kol Materiał, wpisuje się tworzywo z PCW wg PN-67/C-89209, zamiast tworzywo bezbarwne lub o zabarwieniu kremowym

3 W punkcie 5 2 2, w miejsce słów zgodnie z tabl. 3, wpisuje się zgodnie z tabl 4 oraz dopisuje się

Dopuszczalna wadliwość partii podana w tablicy 3, poziom kontroli II, plan jednostopniowy wg PN-73/N-03021

Tablica 3

Lp	Grupa wymagań	Rodzaj wymagania	Wadliwość dopuszczalna (w_2)
1	Właściwości istotne	— grubość powłok ochronnych — szczelność — dokładność wskazań oraz pojemność całkowita	2,5%
2	Właściwości mało istotne	— opakowanie — materiał — wymagania sprawdzane organoleptycznie — wymiary	4%

Tablica 4

Liczność partii N	Grupa wymagań					
	1			2		
	liczność próbki n	liczba kwalifikująca m_1	liczba dyskwalifikująca m_2	liczność próbki n	liczba kwalifikująca m_1	liczba dyskwalifikująca m_2
1	2	3	4	5	6	7
do 50	5	0	1	13	1	2
51— 90	20	1	2	13	1	2
91— 150	20	1	2	20	2	3
151— 280	32	2	3	32	3	4
281— 500	50	3	4	50	5	6
501— 1 200	80	5	6	80	7	8
1 201— 3 200	125	7	8	125	10	11
3 201—10 000	200	10	11	200	14	15

Przejście z kontroli normalnej na kontrolę ulgową lub obostrzoną i odwrotnie wg PN-73/N-03021

(Biuletyn PKNMiJ nr 4/80 poz 27)